

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

8. avgust - 21. avgust 2025. godine

Sloboda izražavanja

Pritisci zbog podrške protestima

Sve su učestaliji napadi na privatne objekte osoba koji otvoreno podržavaju i učestvuju u protestima. Počinioci su uglavnom maskirani muškarci koji pod okriljem noći razbijaju i uništavaju privatne objekte, a kao i obično prolaze nekažnjeno. Na meti se u prethodnom periodu našlo više članova beogradskih zborova. Uništavani su ulazi u njihove zgrade gde stanuju, lomljena su stakla, bačene su farbe i pobacane slike na kojima su njihovi članovi porodica. Vandalizovane su zgrade tri učesnika Zbora Zvezdara, a jednom članu Zbora Konjarnik tokom noći nepoznata lica pokušala su da zapale cvečaru. Jednom aktivisti uništen je automobil po drugi put u samo dva meseca. Još jednom aktivisti iz Valjeva, batinaši su demolirali auto. Naime, oni su čekali aktivistu nakon završetka protesta sa palicama, ali on je uspeo da im pobjegne, te su mu oni razlupali automobil. Ipak, ono što više zabrinjava od uništavanja imovine jesu fizički napadi na građane/ke. Nakon početka nasilnijih sukoba sa pristicama SNS-a i policijom, vandalizovano je više lokala u Valjevu, i istovremeno povređeno više osoba. Maskirani muškarci upali su sa palicama u jedan ugostiteljski objekat i napali goste lokala, a tom prilikom je fizički povređeno i maloletno dete vlasnika lokala. Policija nije želela ni da izađe na teren da izvrši uviđaj. Batinaši su upali i u radionicu jedne studentkinje iz Valjeva koja pruža prvu pomoć na protestima. Razlupali su automobile koji su se tu nalazi i napali dve osobe prisutne u tom trenutku u radionici i tom prilikom im naneli teške telesne povrede. Vlasnici još jednog lokala u Valjevu slomljena je ruka i povređena glava. Autoprevozniku Jaćimoviću, koji je do sada preživeo brojne oblike zastrašivanja i pretnji, dve osobe upale su u dvorište kuće i fizički nasrnule na njega. Ispostavilo se da ga je napao Aleksandar Šulc, pristalica SNS-a koji je ranije napadao novinare/ke ali i majku jednog od poginulih u padu nadstrešnice u Novom Sadu. Svi ovi napadi pokazuju da živimo u konstantnoj atmosferi straha koja za cilj ima stvaranje poslušnih građana vernih jednoj partiji i jednomlju.

Sajber napadi i pretnje medijima

U prethodnom periodu zabeležena su dva hakerska napada na medije. U jednom hakerskom napadu uništen je servis agencije Beta. Hakovan je njihov Dnevni evropski servis putem kojeg su se emitovale vesti u vezi sa Evropskom unijom i evrointegracijama Srbije. Čačanski portal Epicentar press oboren je posle sajber napada i nije radio 24 časa. Sajber napadi imaju za cilj da uskrate javnost pravovremenih informacija, a njima su naročito pogođeni lokalni mediji koji nemaju dovoljno resursa da se bore sa ovakvim vidom pritiska. I drugi pritisci i sredstva su korišćeni u obračunu sa nezavisnim medijima. Pretnje smrću upućene su redakciji Danasa, subotičkom portalu Magločistač, novinarima portala Autonomija info, lokalnom mediju IN Media, i redakciji N1. Novinar Danas-a Marko Dragoslavić pretučen je 12. avgusta od strane nepoznate osobe dok je sa javne površine fotografisao građevinu za koju je građevinska inspekcija prethodno izdala zabranu radova. Ozbiljnim pretnjama putem društvenih mreža izložena je reporterka Nove Sanja Ignjatović Eker, nakon što je protiv nje organizovana kampanja targetiranja u pro-režimskim medijima. Obavljanje novinarskog posla otežano je i kroz onemogućavanje pristupa javnim događajima, pa tako ekipi N1 nije bilo dozvoljeno da prisustvuje događaju za medije koji je organizovao MUP a na kojem je trebalo da se govori o uhapšenima i privedenim na protestima. Problem pristupa događajima koji organizuje lokalna samouprava ima i portal Webinfo iz Novog Bečaja, a ova metoda je direktna pretnja po osnovno pravo građana/ka na pristup informacijama.

Direktor tužio novinarku

Direktor javno komunalnog preduzeća "Komrad" iz Vranja Zoran Dimitrijević podneo je (kontra)prijavu protiv novinarke dnevnog lista "Večernje novosti" Jelene Stojković. Sadržaj prijave nije poznat, ali se, kako mediji prenose, ono verovatno odnosi na incident iz jula meseca ove godine. Naime, u toku požara na deponiji u Vranju, direktor Dimitrijević najpre je fizički napao novinarku Stojković, a zatim joj i oduzeo telefon. Novinarka je podnela prijavu, a sada, mesec dana kasnije stiže i kontra prijava. Nosioci javnih ovlašćenja podnošenjem tužbi protiv novinara/ki zloupotrebljavaju svoj položaj i uticaj kako bi se obračunali sa kritičarima, a to je jedna od karakteristika SLAPP tužbi.

Sloboda okupljanja

Policija povredila dva studenta u Novom Pazaru

Prilikom intervencije policije na blokadi suda u Novom Pazaru, policija je primenila fizičku silu prema okupljenim studentima/kinjama i građanima/kama i tom prilikom lakše povredila dvoje studenata. Studenti/kinje su se okupili kako bi dali podršku sugrađanima koji su privedeni na jednom od ranijih protesta podrške studentima u Novom Pazaru nakon upada maskiranih lica u zgradu fakulteta. Nakon protesta ukinut je pritvor i za preostale privedene, ali je intervencija policije pokazatelj šire represije koja se aktivno primenjuje nad demonstratima širom Srbije. Ovakvim akcijama nastoji se sprečiti delovanje građana/ka na lokalnu i njihove aktivno učešće u društveno političkom životu.

Policija vuče stariju gospođu na protestu

Na protestu stanara protiv nelegalne gradnje u Bloku 45, policajci su vukli stariju ženu koja je bila deo protestnog skupa. Podsećamo, građani/ke mesecima ukazuju na nelegalnu gradnju koja obuhvata i radove koji uključuju kopanje nasipa i povezivanje na zastarele trafo-stanice, što ugrožava bezbednost stanara u okolini nasipa. Nelegalnu gradnju obezbeđuje komunalna policija.

Sloboda udruživanja

Ekološki aktivista uhapšen zbog vređanja ministra

Nedeljnik Radar objavio je vest o hapšenju ekološkog aktiviste Petra Pece Antonijevića koje se dogodilo još 12. jula 2025. godine. Antonijević je uhapšen nakon što je za njim raspisana poternica jer je navodno pretio ministru spoljnih poslova Marku Đuriću. Ipak, Pecini prijatelji kažu da je istina zapravo da je aktivista dobio ministru kada ga je ugledao u jednoj kafani i da je sve ostalo na tome. Prema poslednjim informacijama, Predrag se nalazi u zatvoru u Staroj Pazovi, ali njegovi prijatelji nemaju više informacija o njemu. Antonijević je aktivan na lokalu kao ekološki aktivista i u javnosti je često istupao kritički prema lokalnim vlastima.

Obezbeđenje izguralo ekološke aktiviste

Privatno obezbeđenje fizički je sprečilo ekološke aktiviste/kinje da prisustvuju javnoj raspravi o Strategiji upravljanja mineralnim sirovinama do 2040. godine koja je bila organizovana u prostorijama Privredne komore Srbije. Obezbeđenje je kao razlog takvog postupanja navelo da se aktivisti/kinje navodno nisu registrovali za javnu raspravu, što im je zapravo bilo onemogućeno, jer je telefon naveden za prijave bio nedostupan. Ovakvo postupanje nastavak je sistematskog isključivanja javnosti iz procesa donošenja odluka od javnog interesa.

Crni ovan na meti vandala

Ponovo je vandalizovan kafić Crni ovan u Novom Sadu. Ovo poznato mesto okupljanja antifašista/kinja je više puta do sada bilo meta neo-nacističkih napadača, koji su i ovog puta ispisali fašističke simbole na izlogu kafića i takođe su polomili tablu lokala. Nekažnjivost dosadašnjih napada samo je ohrabrenje i otvorena podrška za ekstremne desničare koji uništavaju ovaj lokal i ugrožavaju njegove posetioce.

Zabranjen Prajd karavan u Kruševcu

Policija je u Kruševcu zabranila prijavljeni javni skup "Prajd karavan" koji organizuje Udruženje "Da se zna!". "Prajd karavan" je manifestacija koja se održava u više gradova i mesta širom zemlje kako bi se pružila podrška LGBT zajednici na lokalnu, koja je izložena višestrukim pritiscima i marginalizaciji. Organizatori su do sada zbog ove manifestacije bili izloženi pretnjama na društvenim mrežama, a u pojedinim slučajevima su organizovani i kontra-skupovi onih koji su skandirali aktivistima/kinjama učesnicima karavana. Međutim, ovo je prvi put da je jedan takav skup zabranjen. Neposredno pred održavanje karavana u Kruševcu, koje je bilo zakazano za 9. avgust, Udruženje "Da se zna!" je od Policijske uprave dobilo usmeno obaveštenje o zabrani održavanja karavana. Prema informacijama iz policije, na mestu gde je trebalo da se održi skup, bio je okupljen veliki broj huligana i navijača koji su nosili predmete opasne po život, zbog čega policija nije mogla da osigura bezbednost učesnicima/cama skupa. Huligani okupljeni na trgu napali su tom prilikom aktivistkinje iz ženskog feminističkog udruženja žena "Peščanik". Policija je bila dužna da spreči nasilni kontra-skup huligana i da omogući održavanje karavana, ali je svojom odlukom još jednom pokazano da se pripadnici/e LGBT zajednice ne mogu osloniti na policiju u pogledu zaštite sopstvene bezbednosti. Ovo je takođe i otvorena pretnja svim LGBT osobama na lokalnu i pokazatelj da su i dalje ugroženi i na meti onih koji bi da uskraćuju osnovna ljudska prava drugima i "drugacijima".

Privatno obezbeđenje nasrnulo na aktivistkinju

Privatno obezbeđenje poprskalo je biber sprejem direktno u oči ekološku aktivistkinju i profesorku Marijanu Petković. Naime, aktivisti/kinje i brojni građani/ke okupili su se u Loznici kako bi izrazili nezadovoljstvo zbog održavanja koncerta jedne folk pevačice koja je prethodnih meseci koristila svoje društvene mreže da targetira studente/kinje, vređa ih, preti im, kao i rasistički vređa inostrane studente/kinje. Milioni evra javnog novca izvlače se iz lokalnih budžeta za slabo posećene koncerte ove osobe. Građani/ke su se okupili kako bi skandiranjem ukazali na problematične postupke ove pevačice, ali je privatno obezbeđenje guralo okupljene i jednu aktivistkinju su poprskali biber sprejem. Ipak, zbog znatno većeg broja onih koji su se okupili u znak nezadovoljstva, koncert je prekinut, a pevačica je napustila Loznicu praćena obezbeđenjem i skandiranjem građana/ki.

Uhapšen sindikalni aktivista

Sindikalni aktivista EPS-a, Dragoslav Ljubičić, uhapšen je 13. avgusta, nakon što je dobio poziv osobe koja se predstavila kao pripadnik BIA. Ljubičić je prijavio NN lice policijskoj stanici, međutim u toku dana po njega je došlo 6 agenata u civilu koji su ga priveli. Ljubičić je pušten dva dana kasnije, a nedeljnik Vreme je preneo da je sindikalac uhapšen zbog tvita u kom je pozvao građane da "sačekaju i neutrališu svoje ćacije". Ovaj sindikalista je i ranije bio na meti represije, te je nezakonito otpušten sa posla, a onda je posle reakcije javnosti prebačen na niže radno mesto. Represija kojoj je Ljubičić izložen deo je prakse sistematskog gušenja sindikalnog delovanja i deo je taktike vlasti da spreči svaki pokušaj šire radničke uključenosti u aktuelne proteste.